

[Holger Hansen.]

Jeg har nævnt dette, fordi der i bemærkningerne står, at det nuværende antal børn på forsorgens skolehjem og eksternatskoler er ca. 2 750, og at man påregner, at behovet fremover skulle ligge på mellem 5 000 og 6 000. Dette tal er skønnet, og jeg er fristet til at tro skønnet højt, men også dette kan vi se på i udvalget. Hvis min antagelse viser sig at være rigtig, vil det naturligvis betyde, at beløbsrammen ikke bliver så stor. Når jeg tror, at dette skøn er for højt, er det, fordi som før nævnt specialundervisningen i folkeskolen endnu ikke er udbygget overalt. Jeg vil nævne en omtale i bemærkningerne til lovforslaget af, at kommunerne på forskellige områder med hensyn til grundsalg til forsorgen gerne har villet give fordelagtige tilbud:

„Bl. a. fordi opførelse af forsorgens skoler vil betyde, at folkeskolen i en del tilfælde kan reducere og effektivisere specialundervisningen for svagtbegavede børn“.

Vi bevæger os her — det understreger også dette sidste — i et grænseområde, og det er min overbevisning, at så mange af de svagtbegavede børn som muligt bør bevares inden for folkeskolen. Vi må ikke risikere, at børn af forskellige andre uvedkommende årsager henvises til åndssvageforsorgens skoler. Det er nødvendigt med et nært samarbejde med folkeskolen i denne sag og også mellem socialministeriet og undervisningsministeriet.

Jeg er vidende om, at der for nylig er givet tilladelse til oprettelse af en skole for særlig svagtbegavede i en af omegnskommunerne. Også dette må med i bedømmelsen af denne lovs perspektiv.

Videre rejses også andre problemer. Den almindelige mangel på lærere er vel også til stede på dette område. Jeg skal ikke spørge den højtærede socialminister på dette punkt. Havde disse skoler hørt under undervisningsministeriet, hvad mange mener de burde, ville det have været naturligt at stille dette spørgsmål; nu får det vente, til vi kommer til udvalgsarbejdet, hvor der vel bliver lejlighed til det.

Den udbygning, der nu vil finde sted på dette område, kan få meget stor betydning; den kan forhåbentlig hjælpe mange flere

af disse vanskeligt stillede mennesker til en plads i samfundet og derigennem også gøre behovet for de plejehjem, vi skal have, mindre.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på venstres vegne tilsige en velvillig og grundig behandling i det udvalg, der forventes ned-sat.

Gertie Wandel: Det foreliggende lovforslag har, som den ærede ordfører for socialdemokratiet, fru Edel Saunte, sagde, sin rod i den lov, som vi glædede os over at få for nogle år siden, og hvorigennem vi fik ret til at give de åndssvage undervisning.

Må jeg trods det fremrykkede tidspunkt komme med et lille hjertesuk. Da jeg læste lovforslaget, kunne jeg ikke lade være med at tænke på, hvor mange tanker vi dengang ofrede på navnet på den førømtalte lov. Resultatet blev, at den kom til at hedde lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. Det har gjort mig ondt, at netop i dette undervisningsforslag er det sidste gledet ud de fleste gange. Det er for mig så vigtigt, at det blev vedtaget i loven, at den underiselige øverste del af gruppen ikke behøver at komme under samleprædikatet åndssvag. Når jeg har set den tilstrømning til forsorgsskolerne — jeg husker bl. a. Rosenvangsskolen i Næstved — set børnene komme på cykel og i tog — jeg kan næsten sige kvikke børn — gør det mig ondt, at det skal være en skole for åndssvage. Det kan akkurat lige så godt efter lovens ånd dreje sig om særlig svagtbegavede børn, og det er min overbevisning, at det er lettere at komme fra skolen ud i livet, når man kommer fra en skole for særlig svagtbegavede børn end fra en skole for åndssvage, og man har ret til at kalde dem således, for loven har navnet. Det er virkelig et hjertesuk fra min side: at man vil huske den favør, man dengang gav disse skoler.

I øvrigt har vi inden for mit parti naturligvis megen sympati for dette lovforslag, men vi kan ikke lade være med at spørge os selv: hvad magter vi i dag i den økonomiske situation, vi står i? Hvorledes kan vi skaffe 75 mill. kr. til de svageste begavede, når man tænker på de mange krav, der